

Datum van inontvangstneming : 06/11/2017

Zaak C-578/17

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

3 oktober 2017

Verwijzende rechter:

Korkein hallinto-oikeus (Finland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

28 september 2017

Verzoekende partij:

Oy Hartwall Ab

Andere belanghebbende:

Patentti- ja rekisterihallitus

TUSSENARREST VAN DE KORKEIN HALLINTO-OIKEUS

[OMISSIS]

Betreft:

Verzoek om een prejudiciële beslissing van het Hof van Justitie van de Europese Unie krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU)

Bestreden beslissing:

Beslissing nr. 238/15 van 31 maart 2015 van de Markkinaoikeus

Voorgeschiedenis en voorwerp van het geding

1. *Oy Hartwall Ab* (hierna ook: „vennootschap”) heeft op 20 september 2012 bij het Patentti- ja rekisterihallitus (nationaal octrooi- en registratiebureau) onder referentie T201202718 een aanvraag ingediend voor inschrijving van het hieronder weergegeven teken als kleurmerk voor waren van klasse 32: minerale wateren.

2. De vennootschap heeft om inschrijving verzocht van het merk met de volgende kleuomschrijvingen: de kleuren van het teken zijn blauw (PMS 2748, PMS CYAN) en grijs (PMS 877). **[Or. 2]**
3. Volgens de grafische voorstelling in de aanvraag bestaat het merk in een blauwe band met langs aan weerszijde een dunne grijze rand.
4. De vennootschap heeft naar aanleiding van een tussenbeslissing van het Patentti-ja rekisterihallitus toegelicht dat zij om inschrijving verzocht van het aangevraagde merk als kleurmerk en niet als beeldmerk.
5. Het *Patentti-ja rekisterihallitus* heeft bij beslissing van 5 juni 2013 de aanvraag afgewezen op grond dat het aangevraagde merk onderscheidend vermogen mist.
6. In de motivering van de beslissing staat onder andere dat overeenkomstig de vaste praktijk van het Patentti-ja rekisterihallitus geen uitsluitend recht op inschrijving van bepaalde kleuren kan worden verleend zonder gefundeerd bewijs dat de betrokken kleuren door langdurig en grootschalig gebruik onderscheidend vermogen hebben verkregen voor de betrokken waren.
7. De vennootschap heeft aan het bureau een marktonderzoek overgelegd waarin aan de respondenten het aangevraagde merk werd getoond, alsmede een verklaring van twee werknemers van de vennootschap over het gebruik van het merk als herkenningstekens van de waren van de vennootschap.
8. Volgens de beslissing heeft het marktonderzoek niet aangetoond dat de kleuren zelf bekend zijn maar wel dat het beeldmerk bekend is. Het overgelegde bewijsmateriaal toont niet aan dat de kleurencombinatie al zo lang en grootschalig als herkenningstekens van de door de aanvrager aangeboden waren in gebruik was dat zij als gevolg van dit gebruik vóór de datum van aanvraag onderscheidend vermogen zou hebben verkregen in Finland.
9. *Oy Hartwall Ab* stelde bij de Markkinaoikeus (handelsrechter) beroep in tegen de beslissing van het Patentti-ja rekisterihallitus.
10. De *Markkinaoikeus* heeft bij de bestreden beslissing het beroep van de vennootschap verworpen.
11. De vennootschap heeft volgens de motivering van de beslissing van de Markkinaoikeus voor een kleurencombinatie een merkaanvraag ingediend. De grafische voorstelling van het merk laat als zodanig een kleurvoorbeeld zien. Bij

naam zijn de kleuren blauw en grijs genoemd en de twee blauwe kleurtonen en de kleur grijs zijn volgens een internationaal erkend kleurenclassificatiesysteem aangeduid. De blauwe kleurtinten en de kleur grijs komen in het aangevraagde merk voor in een schikking in de vorm van een driedimensionale, gegolfde band in deze kleuren met uiteinden met verschillende breedtes. **[Or. 3]**

12. Volgens de Markkinaoikeus blijkt uit de driedimensionale, golvende kleurschikking niet duidelijk of het aandeel van de kleuren in de schikking als geheel ongewijzigd blijft. In de aanvraag is bijvoorbeeld ook niet aangegeven hoe groot het onderlinge aandeel van elke kleur is of op welke wijze de twee door middel van verschillende kleurcodes aangeduide tinten blauw in de schikking voorkomen.
13. De Markkinaoikeus heeft geoordeeld dat de grafische voorstelling in de aanvraag geen systematische schikking bevat die de betrokken kleuren overeenkomstig de rechtspraak van het Hof op een van tevoren bepaalde en duurzame wijze met elkaar in verbinding brengt. Het aangevraagde kleurmerk voldoet derhalve niet aan het vereiste van grafische voorstelling om voor inschrijving als merk in aanmerking te komen.
14. Omdat het aangevraagde kleurmerk niet voldoet aan de voor een merk geldende voorwaarden van § 1, tweede alinea, van de tavaramerkkilaki (merkenwet), die overeenkomt met artikel 2 van de merkenrichtlijn, behoeft volgens de Markkinaoikeus in de onderhavige zaak niet te worden ingegaan op de in § 13 van de tavaramerkkilaki bedoelde vereisten betreffende het onderscheidend vermogen van een merk.
15. De *vennootschap* heeft tegen de beslissing van de Markkinaoikeus hoger beroep ingesteld bij de Korkein hallinto-oikeus (hoogste bestuursrechter, Finland).

Samenvatting van de belangrijkste argumenten van de partijen

16. *Oy Hartwall Ab* vordert in hoger beroep dat de beslissingen van de Markkinaoikeus en het Patentti- ja rekisterihallitus worden vernietigd en dat de zaak wordt terugverwezen naar het Patentti- ja rekisterihallitus voor inschrijving van het merk of naar de Markkinaoikeus voor een beoordeling van het onderscheidend vermogen van het merk voor de in de aanvraag vermelde waren.
17. De Markkinaoikeus heeft volgens de vennootschap het vereiste van grafische voorstelling onjuist toegepast. Het Patentti- ja rekisterihallitus was, net als de vennootschap, van oordeel dat de grafische voorstelling van het merk op zich toereikend was.
18. In hoger beroep wordt gesteld dat de grafische voorstelling van het merk uniek en duidelijk is. Voor het merk wordt aanspraak op bescherming gemaakt precies in de vorm zoals die blijkt uit de grafische voorstelling ervan. Er wordt geen bescherming aangevraagd voor alleen de kleuren blauw en grijs in alle denkbare

vormen. De aanwezigheid en de afmetingen van de kleuren blijken rechtstreeks uit de grafische voorstelling van het merk en de verhouding tussen de kleuren is die welke deze grafische voorstelling weergeeft. **[Or. 4]**

19. Volgens de vennootschap dient in casu het onderscheidend vermogen van het merk te worden onderzocht en niet de grafische voorstelling ervan.
20. Het aangevraagde merk bezit volgens de vennootschap inherent onderscheidend vermogen. Het voorwerp van het merk is kenmerkend gevormd en de grafische voorstelling is nauwkeurig en duidelijk afgebakend. Het merk of de kleuring daarvan vormen geen beschrijving van de soort of een kenmerk van de minerale wateren. Er kan geen bewijs van het gebruik worden verlangd enkel omdat de aanvrager het merk heeft omschreven als een kleurmerk.
21. In hoger beroep wordt aangevoerd dat de praktijk van het Bureau voor harmonisatie binnen de interne markt (BHIM, thans Bureau voor intellectuele eigendom van de Europese Unie of het EUIPO) erin bestaat, een merk als kleurmerk in te schrijven wanneer het merk voldoende onderscheidend vermogen bezit. Het bewijs van het gebruik is uitsluitend vereist in gevallen waarin de aanvraag betrekking heeft op abstracte kleuren of kleurencombinaties.
22. Zowel het *Patenti- ja rekisterihallitus* als het EUIPO heeft kleurmerken ingeschreven die ook als beeldmerken vatbaar voor inschrijving zijn. Bij de inschrijving van merken wordt volgens de vennootschap een administratief onderscheid gemaakt tussen beeldmerken en kleurmerken, wat geen gevolgen heeft voor de voorwaarden voor inschrijving. Het is onlogisch om aan te nemen dat een merk als beeldmerk origineel is en onderscheidend vermogen bezit, maar als kleurmerk elk onderscheidend vermogen mist. Weergave van het kleurmerk in de vorm van een tekening maakt de grafische voorstelling ervan nauwkeuriger, waardoor de beschermingsomvang van het teken kleiner wordt. Een kleurmerk dat lijkt op een beeldmerk, moet kunnen worden ingeschreven als kleur dan wel zowel als kleur als als beeldmerk.
23. In hoger beroep wordt aangevoerd dat het aangevraagde merk tevens onderscheidend vermogen door gebruik heeft verkregen. Het merk is voor het publiek beschikbaar gesteld als een onderdeel van het merk *Novelle*. Uit het aan het *Patenti- ja rekisterihallitus* overgelegde marktonderzoek blijkt dat in Finland een aanzienlijk deel van het publiek het aangevraagde merk herkent als mineraalwatermerk. Ander door de vennootschap overgelegd bewijsmateriaal ondersteunt de resultaten van het marktonderzoek.
24. Het *Patenti- ja rekisterihallitus* heeft naar aanleiding van het hoger beroep advies uitgebracht en daarin aangegeven dat er geen redenen zijn voor een wijziging van de bestreden beslissing.
25. Volgens het advies kan overeenkomstig de vaste praktijk het uitsluitend recht op inschrijving van bepaalde kleuren niet worden verleend zonder gefundeerd bewijs

dat de betrokken kleuren door langdurig en grootschalig gebruik onderscheidend vermogen hebben verkregen voor de betrokken waren. [Or. 5]

26. Volgens het advies verzet niets zich ertegen dat inschrijving van het kleurmerk wordt aangevraagd op de wijze als in de aanvraag, maar omdat de aanvrager geen bewijs heeft overgelegd waaruit blijkt dat de betrokken kleurencombinatie door gebruik onderscheidend vermogen zou hebben verkregen, kan het niet worden ingeschreven als kleurmerk.
27. *Oy Hartwall Ab* heeft in haar antwoord naar aanleiding van het advies haar standpunt herhaald. Volgens de vennootschap voldoet de grafische voorstelling van het merk aan de in de wet en de rechtspraak van het Hof geformuleerde vereisten en bezit het merk als zodanig onderscheidend vermogen als kleurmerk.
28. De vennootschap heeft als voorbeelden van inschrijvingen van kleurmerken die overeenkomen met het aangevraagde merk de Uniemerken nr. 5646823, nr. 10072619, nr. 355909, nr. 1004867, nr. 1091368, nr. 1060342, nr. 1102914, nr. 1220479, nr. 1221149, nr. 13663356, nr. 13677448, nr. 13930599 en nr. 13970165 aangehaald.

Nationale wetgeving inzake de inschrijving van merken

Toepasselijke bepalingen

29. In casu is de bij de laki tavaramerkkilain muuttamisesta (wet tot wijziging van de merkenwet; 616/2016)¹ gewijzigde tavaramerkkilaki (7/1964; in de voor de onderhavige zaak relevante versie zoals gewijzigd bij wet 56/2000) van toepassing, waarbij richtlijn 89/104/EEG van de Raad betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten (thans richtlijn 2008/95/EG; hierna: „merkenrichtlijn”) is omgezet. Volgens § 1, tweede alinea, van de tavaramerkkilaki (39/1993)² kunnen merken worden gevormd door alle tekens die vatbaar zijn voor grafische voorstelling en waarmee in het economische verkeer gebrachte waren kunnen worden onderscheiden van waren van andere ondernemingen. Een merk kan met name worden gevormd door woorden, met inbegrip van namen van personen, tekeningen, letters, cijfers, vormen van waren of van verpakking.
30. Het aangevraagde merk moet volgens § 13 van de tavaramerkkilaki (56/2000)³ de waren of diensten van de merkhouders kunnen onderscheiden van die van andere personen of ondernemingen. Tekens die uitsluitend of enkel met een kleine wijziging of toevoeging een aanduiding zijn van de soort, hoedanigheid,

¹ <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20160616>.

² <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1993/19930039>.

³ <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2000/20000056>.

hoeveelheid, bestemming, prijs of plaats of tijd van vervaardiging van de waren, bezitten als zodanig geen onderscheidend vermogen. Bij de beoordeling van het onderscheidend vermogen van een teken moet rekening gehouden worden met alle omstandigheden en met name met de duur en de mate van het gebruik van het teken. [Or. 6]

Relevante Unierechtelijke bepalingen en rechtspraak

Merkenrichtlijn 2008/95/EG

31. Volgens artikel 2 van de merkenrichtlijn kunnen merken worden gevormd door alle tekens die vatbaar zijn voor grafische voorstelling, met name woorden, met inbegrip van namen van personen, tekeningen, letters, cijfers, vormen van waren of van verpakking, mits deze de waren of diensten van een onderneming kunnen onderscheiden.
32. Volgens artikel 3, lid 1, onder b), van de merkenrichtlijn worden merken die elk onderscheidend vermogen missen, niet ingeschreven.

Rechtspraak van het Hof

33. Het Hof heeft in het arrest *Libertel* (C-104/01, EU:C:2003:244, punt 23), onderzocht of een kleur als zodanig een merk in de zin van artikel 2 van merkenrichtlijn 89/104/EEG (die is gecodificeerd tot merkenrichtlijn 2008/95/EG) kan vormen.
34. Een kleurmerk moet volgens het arrest *Libertel* aan drie voorwaarden voldoen: (i) het moet als zodanig een teken vormen; (ii) het teken moet als zodanig vatbaar zijn voor grafische voorstelling en (iii) het teken moet geschikt zijn om de waren of diensten van een onderneming te onderscheiden van die van andere ondernemingen [punten 22 en 23; zie in dezelfde zin arrest *Heidelberger Bauchemie* (C-49/02, EU:C:2004:384, punt 22)]. Voorts heeft het Hof geoordeeld dat een kleur als zodanig in relatie tot een waar of dienst een teken kan vormen.
35. Volgens het arrest *Libertel* moet een visuele weergave van het teken mogelijk zijn, inzonderheid door middel van figuren, lijnen of lettertekens, zodat het teken nauwkeurig kan worden geïdentificeerd (punt 28 en aldaar aangehaalde rechtspraak). De grafische voorstelling moet duidelijk, nauwkeurig, als zodanig volledig, gemakkelijk toegankelijk, begrijpelijk, duurzaam en objectief zijn (punt 29 en aldaar aangehaalde rechtspraak). Bovendien is in het arrest *Libertel* vastgesteld dat de aanduiding van een kleur door middel van een internationaal erkende code als een grafische voorstelling moet worden beschouwd. Van dergelijke codes kan worden aangenomen dat zij nauwkeurig en stabiel zijn.
36. Het Hof heeft in het arrest *Libertel* verklaard dat een kleur als zodanig niet van meet af aan onderscheidend vermogen bezit, maar eventueel onderscheidend

vermogen kan krijgen door het gebruik ervan met betrekking tot de waren of diensten waarop de aanvraag betrekking heeft [punt 67 en arrest *Heidelberger Bauchemie* (punt 39)].

37. Het Hof heeft in het arrest *Heidelberger Bauchemie* verklaard dat het vereiste van grafische voorstelling met name tot doel heeft, het merk zelf af te bakenen om aldus te bepalen wat precies de bescherming is die het ingeschreven merk de houder ervan verleent (punt 27). Volgens het arrest voldoet de gewone vorm- en contourloze nevenschikking van twee of meer kleuren niet aan de vereisten van nauwkeurigheid en duurzaamheid van artikel 2 van de richtlijn (punt 34).
38. Voorts heeft het Hof in het arrest *Heidelberger Bauchemie* (punt 42) vastgesteld dat abstract en contourloos aangeduide kleuren of kleurencombinaties, waarvan de kleurtonen bij naam zijn genoemd met overlegging van een kleurvoorbeeld en die volgens een internationaal erkend kleurenclassificatiesysteem nauwkeurig zijn aangeduid, een merk in de zin van artikel 2 van de richtlijn kunnen vormen, op voorwaarde dat
 - wordt aangetoond dat deze kleuren of kleurencombinaties, in de context waarin zij worden gebruikt, daadwerkelijk als een teken overkomen, en
 - de inschrijvingsaanvraag een systematische schikking bevat die de betrokken kleuren op van tevoren bepaalde en duurzame wijze met elkaar in verbinding brengt.
39. Volgens laatstgenoemd arrest moet, zelfs wanneer een kleurencombinatie voldoet aan de voorwaarden om een merk in de zin van artikel 2 van merkenrichtlijn 89/104 te kunnen vormen, de autoriteit die bevoegd is voor de inschrijving van merken, bovendien nog onderzoeken of de aangevraagde combinatie voldoet aan de andere, met name in artikel 3 van de richtlijn gestelde voorwaarden om als merk te worden ingeschreven voor de waren of diensten van de onderneming die de inschrijving ervan aanvraagt. Bij dit onderzoek moet rekening worden gehouden met alle relevante omstandigheden van het concrete geval, waaronder in voorkomend geval het gebruik dat is gemaakt van het teken waarvan de inschrijving als merk is aangevraagd. Bij dat onderzoek moet ook rekening worden gehouden met het algemene belang dat de beschikbaarheid van kleuren niet ongerechtvaardigd wordt beperkt voor de andere marktdeelnemers die waren of diensten aanbieden van het type waarvoor de inschrijving is aangevraagd. [**Or. 8**]

Noodzaak van een verzoek om een prejudiciële beslissing

40. In de onderhavige zaak moet de Korkein hallinto-oikeus uitmaken of het door middel van een ingekleurde tekening weergegeven merk van Oy Hartwall Ab kan worden ingeschreven als kleurmerk. Voor een uitspraak in het geding is het essentieel te weten op welke wijze artikel 2 en artikel 3, onder b), van merkenrichtlijn 2008/95/EG moeten worden uitgelegd met het oog op de

beoordeling of is voldaan aan de in de rechtspraak gestelde voorwaarden voor inschrijving van een kleurmerk, met name de voorwaarde met betrekking tot de grafische voorstelling en het onderscheidend vermogen van een kleurmerk.

41. Anders dan in de hoofdgedingen die hebben geleid tot de eerdergenoemde arresten *Libertel* en *Heidelberger Bauchemie*, gaat het in de onderhavige zaak niet om inschrijving als een merk van een kleur of van kleuren als zodanig, in abstracte vorm en zonder vorm of contouren. De Korkein hallinto-oikeus stelt vast dat in casu uit de aanvraag blijkt dat daarin het aangevraagde merk grafisch wordt voorgesteld door middel van een tekening, die nader wordt gepreciseerd door middel van internationaal erkende kleurcodes. Voorts heeft de verzoekende partij, Oy Hartwall Ab, benadrukt dat aanspraak wordt gemaakt op bescherming van het merk, exact zoals het door de in de aanvraag opgenomen grafische voorstelling wordt geïllustreerd en zonder een oneindige variatie van de kleuren van het merk.
42. De beslissing van de Markkinaoikeus om het beroep van Oy Hartwall Ab te verwerpen op grond dat de grafische voorstelling van het merk niet voldoende nauwkeurig is, lijkt derhalve juridisch problematisch.
43. Ook al zou het aangevraagde merk voldoen aan het vereiste van grafische voorstelling, dan nog dient evenwel te worden nagegaan of het teken waarop de aanvraag betrekking heeft, voldoet aan het door het Unierecht voor een kleurmerk gestelde vereiste van onderscheidend vermogen.
44. Het Gerecht heeft bij zijn uitlegging van artikel 7, lid 1, onder b), van merkenverordening (EG) nr. 207/2009 geoordeeld dat de vraag of een zogeheten op een vaste plaats aangebracht merk een beeldmerk of een driedimensionaal merk vormt dan wel tot een bijzondere categorie merken behoort, voor de beoordeling van het onderscheidend vermogen ervan evenwel irrelevant is (arrest Sartorius Lab Instruments, T-331/12, EU:T:2014:87, punten 14 en 15).
45. Het is de Korkein hallinto-oikeus niet bekend of het Hof met betrekking tot de vraag of een door middel van een tekening weergegeven merk vatbaar is voor inschrijving als kleurmerk, of meer in het algemeen een standpunt heeft ingenomen over de vraag welk belang moet worden gehecht aan de in de merkaanvraag opgenomen kwalificatie van het merk als kleurmerk dan wel als beeldmerk met het oog op de beoordeling van het onderscheidend vermogen van het merk en mitsdien de inschrijvingsvatbaarheid daarvan. De Korkein hallinto-oikeus meent dat de onderhavige zaak lijkt te verschillen van de voor het Hof aanhangige zaak C-163/16, *Louboutin*, waarin de advocaat-generaal op 22 juni 2017 conclusie heeft genomen (EU:C:2017:495). In die zaak gaat het om de uitlegging van de in artikel 3, lid 1, onder e), van de merkenrichtlijn genoemde, op de vorm gebaseerde gronden voor weigering van inschrijving van een kleurmerk.
46. Het Hof heeft, zoals eerder aangegeven, in de arresten *Libertel* en *Heidelberger Bauchemie* verklaard dat een kleur als zodanig niet van meet af aan onderscheidend vermogen bezit, maar eventueel onderscheidend vermogen kan

verkrijgen door het gebruik ervan met betrekking tot de waren of diensten waarop de aanvraag betrekking heeft.

47. Volgens het Patentti- ja rekisterihallitus bestaat de nationale inschrijvingspraktijk erin dat inschrijving van een beeldmerk als kleurmerk niet is toegestaan zonder dat is aangetoond dat de kleuring van het merk ook als zodanig onderscheidend vermogen heeft. Het Patentti- ja rekisterihallitus verlangt gewoonlijk voor de inschrijving van een kleurmerk dat er gefundeerd bewijs van het gebruik ervan wordt overgelegd.
48. Gelet op de hierboven aangehaalde rechtspraak van het Hof inzake kleurmerken blijft de vraag open of inschrijving van een kleurmerk dat op zich op regelmatige wijze in de merkaanvraag grafisch is voorgesteld, moet worden geweigerd op grond dat het merk geen onderscheidend vermogen bezit wanneer niet voldoende gefundeerd bewijs van het gebruik van dit merk is overgelegd.
49. Gelet op de door Oy Hartwall Ab bij wijze van voorbeeld opgesomde Uniemerken kan worden geconcludeerd dat inschrijving van een teken dat op een beeldmerk gelijk, als kleurmerk mogelijk is bij het EUIPO.
50. In de hierboven uiteengezette omstandigheden vraagt de Korkein hallinto-oikeus zich af welk belang aan de kwalificatie als beeldmerk dan wel als kleurmerk in een merkaanvraag moet worden gehecht met het oog op inschrijving van een merk als het onderhavige, en of voor de inschrijving als kleurmerk van een teken dat in de aanvraag grafisch is voorgesteld met de voor de inschrijving van een kleurmerk voorgeschreven nauwkeurigheid, vereist is dat gefundeerd bewijs van het gebruik ervan wordt overgelegd, zoals door het Patentti- ja rekisterihallitus wordt verlangd. [Or. 10]

Tussenarrest van de Korkein hallinto-oikeus om het Hof van Justitie van de Europese Unie te verzoeken om een prejudiciële beslissing

51. De Korkein hallinto-oikeus heeft op grond van het voorgaande besloten de behandeling van de zaak te schorsen en het Hof van Justitie van de Europese Unie krachtens artikel 267 VWEU te verzoeken om een prejudiciële beslissing over de uitlegging van artikel 2 en artikel 3, lid 1, onder b), van richtlijn 2008/95. Het verzoek om een prejudiciële beslissing is noodzakelijk voor de beslechting van het bij de Korkein hallinto-oikeus aanhangige geding.

Prejudiciële vragen

1. Is het voor de uitlegging van het vereiste van onderscheidend vermogen van een merk in de zin van artikel 2 en artikel 3, lid 1, onder b), van richtlijn 2008/95/EG van het Europees Parlement en de Raad betreffende de aanpassing van het merkenrecht der lidstaten relevant of inschrijving van het merk als beeldmerk dan wel als kleurmerk wordt aangevraagd?

2. Wanneer de kwalificatie van het merk als kleurmerk dan wel als beeldmerk relevant is voor de beoordeling van het onderscheidend vermogen ervan, moet het merk dan, ondanks de voorstelling daarvan door middel van een tekening, overeenkomstig de merkaanvraag worden ingeschreven als kleurmerk, of kan het enkel als beeldmerk worden ingeschreven?

3. Ingeval inschrijving van een in de merkaanvraag door middel van een tekening weergegeven merk als kleurmerk mogelijk is, is dan voor inschrijving als kleurmerk van een merk dat in de aanvraag grafisch is voorgesteld met een door de rechtspraak van het Hof voor inschrijving van een kleurmerk verlangde nauwkeurigheid (en het dus niet gaat om een inschrijving als merk van een kleur als zodanig, in abstracte vorm en zonder vorm of contouren), vereist dat gefundeerd bewijs van het gebruik wordt geleverd, zoals door het Patentti- ja rekisterihallitus wordt verlangd, of ook maar enig bewijs van het gebruik? **[Or. 11]**

[OMISSIS] **[Or. 12]** [OMISSIS]